

دانش و پژوهش در روان‌شناسی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (اصفهان)

شماره بیست و هفتم و بیست و هشتم - بهار و تابستان ۱۳۸۵

صفحه ۱۲۴ - ۱۱۳

رابطه باورها و خودکارآمدی کاریابی با رفتار کاریابی زنان بیکار شهرکرد

رضوان صالحی^۱ - محمد رضا عابدی^۲
کیومرث فرحبخش^۳

چکیده

پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه بین خودکارآمدی کاریابی و باورهای کاریابی با رفتار کاریابی زنان بیکار شهرکرد انجام شده است. روش پژوهش از نوع همبستگی بوده است. به منظور دستیابی به اهداف پژوهش از بین زنان بیکار جویای کار مراجعه کننده به هلال احرم شهرکرد ۷۰ نفر به شیوه تصادفی ساده، به عنوان گروه نمونه انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه های خودکارآمدی کاریابی، باورهای کاریابی و رفتار کاریابی (عابدی و صالحی، ۱۳۸۴) استفاده شد. پایابی هر سه آزمون نیز از طریق آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۱ و ۰/۷۸ بوده است. از دو سطح آمار توصیفی و آمار استنباطی به ویژه همبستگی و رگرسیون چند متغیره برای تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون فرضیه ها استفاده شد.

۱- استادیار مشاوره دانشگاه اصفهان

۲- استادیار مشاوره شغلی

۳- استادیار مشاوره دانشگاه اصفهان

فرضیه‌های پژوهش عبارت‌اند از:

- خودکارآمدی کاریابی، رفتار کاریابی را پیش‌بینی می‌کند.
- باورهای کاریابی، رفتار کاریابی را پیش‌بینی می‌کند.

نتایج نشان داد که بین خودکارآمدی کاریابی و رفتار کاریابی رابطه مثبت معنادار ($P < 0.001$) وجود دارد و بین باورهای کاریابی و رفتار کاریابی رابطه بشدت وجود ندارد.

کنید و ازه‌ها: خودکارآمدی کاریابی؛ باورهای کاریابی؛ رفتار کاریابی؛ زنان یکار.

مقدمه

هر ساله میلیون‌ها نفر شغوف پیداکردن کار، ورود به دنیای کار، تکمیل آموزش‌های شغلی یا مایل به جست‌وجوی فرستهای شغلی جذید هستند. مطابق با این روند در دو دهه گذشته مطالعات در «ورددکاری‌پسند و نتایج استخدام در زمینه‌های گروناگون رو به افزایش بوده است (کانفر، ونبرگ و کاترویتر، ۲۰۰۱). در واقع کاریابی نیازمند مقدماتی چون باورهای مثبت، خودکارآمدی و رفتار کاریابی است. با افزایش رفتار کاریابی، یافتن کار یا شغل میسر خواهد شد (کنید و آشقوز، ۲۰۰۰). رفتار کاریابی را می‌توان مجموعه فعالیتهاي هنرمندانه، درین سیره‌نامه باقته و مطمئنی دانست که به‌منظور کسب فرستهای شغلی برای اشتغال اینها معمول شود (کانفر و همکاران، ۲۰۰۱).

در جریان حسنه‌وجزوی شغل، باورها و افکار خودکارآمدی خود را نشان می‌دهند و بر تصمیم‌گیری شغلی تأثیر می‌گذارند (آرزلمانی، ۲۰۰۴). باورها را می‌توان تحت عنوان احتمال دهنی وجود ارتباط بین موضوع مورد باور با برخی موضوعات، ارزشها، مفاهیم یا استناد تعریف کرد (آگزین و فیشین، ۱۹۷۵).

باورهای مربوط به یک موضوع، اساسی را برای شکل‌گیری در قبال آن موضوع فراهم می‌سازد. مسئله باورها به طور مکرر در مطالعات متعدد به رسمیت شناخته شده است (تورستون، ۱۹۳۱؛ کرووسکایت، ۱۹۶۹؛ چیپ، ۱۹۷۰؛ اوستروم، ۱۹۶۸^۱ به نقل از مصطفی، ۱۳۸۴). طبق نظریه یادگیری اجتماعی در مورد تصمیم‌گیری شغلی،

باورهای شغلی در میان نسلها منتقل می‌شوند و منجر به رشد و توسعهٔ رفتارهایی می‌شوند که براساس ساختار اعتقاد قوی که در جامعه اعتبار یافته‌اند، شکل می‌گیرند. در واقع جامعه باورهای شغلی را به افراد جویای کار منتقل می‌کند؛ یعنی جامعه محیط تصمیم‌گیری شغلی‌یی را ایجاد می‌کند که به نوعی از طریق حضور باورهای شغلی خاص ایجاد می‌شود. در این ساختار، بعضی از گروهها و افراد، مستعد جذب باورهای منفی و برخی مستعد جذب باورهای مثبت هستند که بر تصمیم‌گیری شغلی آنها تأثیر می‌گذارد و آنها را در مسیر کاریابی منفعل یا فعال قرار خواهد داد (آرولمانی، ۲۰۰۴). برخی باورهای مثبت در جریان کاریابی عبارت‌اند از: کار پیدا کردن به تلاش و کوشش فرد بستگی دارد، کاریابی تیاز‌مند خودشناسی و شناخت دنیای کار است و برای کاریابی باید از مطالعه، مصاحبه و مشورت با بیکاران سود جست.

بعضی باورهای منفی عبارت‌اند از: داشتن آشنا در ادارات شناس کاریابی را بالا می‌برد، زنان شناس کمی برای کاریابی دارند، برای کاریابی باید متظر معجزه بود (عبادی، ۱۳۸۴).

نظریه‌های رشد حرفه‌ای نشان می‌دهند که رشد حرفه‌ای فرایندی است که مرحله به مرحله و گام به گام پیشرفت می‌کند و هر مرحله به وسیلهٔ مجموعه‌ای از وظایف رشد حرفه‌ای مشخص می‌شود (آرولمانی، ۲۰۰۴). مهمترین نظریه‌پرداز رشد حرفه‌ای و شغلی، سوپر است که نظریه‌اش به شدت از خویشتن‌بنداری تأثیر پذیرفته است. یعنی او معتقد است که هر فردی شغلی را انتخاب می‌کند که مناسب با عقاید و پندار او در مورد خودش باشد. سوپر به مسیر نکاملی انتخاب شغل و حرفه بیش از انتخاب شغل توجه دارد زیرا معتقد است که انتخاب شغل یکی از تابع تکامل و بلوغ حرفه‌ای است (شفیع‌آبادی، ۱۳۷۵). رشد یا بلوغ حرفه‌ای ناشی از رشد علائق و استعدادهای شغلی و هماهنگی نیمرخ شخصی با مشاغل مناسب و سپس آمادگی برای ورود به یکی از مشاغل مورد نظر است. در حقیقت رشد شغلی درون یک زمینهٔ فرهنگی و اجتماعی رخداده است و باورهای شغلی واسطه‌ای برای تکمیل رشد حرفه‌ای هستند (آرولمانی، ۲۰۰۴). بر این اساس فردی که خودبنداره مثبت دارد، باورهای مثبت‌تری در مورد یافتن شغل خواهد داشت و رشد حرفه‌ای او تکامل خواهد یافت.

براساس نظریه آرولمانی (۲۰۰۴) افرادی که باورهای مثبتی در مورد یافتن شغل دارند و از افکار خودکارآمدی بالایی برخوردارند در مسیر کاریابی موفقی قرار خواهند گرفت. خودکارآمدی به خودارزیابی خاص برای یک کار یا درجه‌ای از کارها مربوط است و در مورد کاریابی به اعتماد شخص در انجام کارهایی مربوط می‌شود که در فرایند کاریابی اهمیت دارند (بندورا ۱۹۹۷؛ به نقل از ساکس و آشفورس، ۱۹۹۹). اشخاص با خودکارآمدی بالا علاقهٔ ذاتی به کار و تمايل به افزایش تلاش خود دارند، در مقابله با موانع، پشتکار بیشتری از خود نشان می‌دهند و بسیار مؤثر عمل می‌کنند. ارزیابی افراد از عملکرد خود باعث تنظیم و ایجاد احساس خودکارآمدی در آنان می‌شود. الیس و تایلر (۱۹۸۳) گزارش کردند که خودکارآمدی کاریابی مربوط به رفتارهایی است که انگیزهٔ فرد جویای کار و همچنین رضایت شغلی او را در بر می‌گیرد.

در مجموع فردی با خودکارآمدی بالا، به تواناییهای خود در کاریابی و جست‌وجوی یک شغل اعتماد دارد و می‌داند که با تلاش و کوشش خود، کار مناسبی پیدا خواهد کرد و از طرفی اطمینان دارد اگر کار مناسبی پیدا نکند قادر است کاری برای خود ایجاد کند و در آن مشغول به کار شود. این عامل می‌تواند بر رفتار کاریابی تأثیرگذار باشد (عبدی، ۱۳۸۴). به طور کلی پژوهش دربارهٔ پیش‌بینی‌کننده‌های رفتار کاریابی اطلاعات مهمی را برای کمک به افراد جویای کار و مشاوران شغلی در بهبود و سرعت استخدام فراهم می‌کند (ساکس و آشفورس، ۱۹۹۹).

در پژوهش‌های متعدد، رفتار کاریابی از دیدگاههای مختلف بررسی شده است (ادوین و همکاران، ۲۰۰۴). کانفر و همکاران (۲۰۰۱) در پژوهشی فراتحلیلی نقش عزت نفس، تسلط بر خویشن، خوش‌بینی، نیاز مالی، تعهد کاری، وظیفه‌شناسی، بروونگرایی، خودکارآمدی و متغیرهای جمعیت‌شناختی را در رفتار کاریابی بررسی کردند. آنها به این نتیجه رسیدند که مهمترین پیش‌بینی‌کنندهٔ رفتار کاریابی که بر تاییج استخدام و وضعیت شغلی تأثیر می‌گذارد خودکارآمدی کاریابی است.

کانفر و هولین (۱۹۹۸) نیز دریافتند که خودکارآمدی کاریابی رابطهٔ مثبتی با رفتار کاریابی دارد و افرادی که چهار هفته بعد از اینکه شغلشان را از دست دادند، کار پیدا کردند در مقایسه با افرادی که بیکار ماندند، خودکارآمدی بالاتری داشتند. به نظر ایدن و

آویرام (۱۹۹۳) نیز سطح اولیه خودکارآمدی در میان افراد جویای کار با رفتار کاریابی رابطه مثبت و معناداری دارد. نتیجه مطالعه ساکس و آشفورس (۱۹۹۹) روی فارغ‌التحصیلان دانشگاه هم نشان داد که خودکارآمدی کاریابی، رفتار کاریابی مقدماتی و شدت کاریابی را در زمان فراغت از تحصیل پیش‌بینی می‌کند.

هوفت و همکاران (۲۰۰۴) فشار اجتماعی و تمایل برای جست‌وجوی شغل را بیشتر از باورها و نگرشهای شخصی، در پیش‌بینی رفتار کاریابی مؤثر دانسته‌اند. علاوه بر این پژوهش آنها رابطه مثبتی در خصوص رفتار کاریابی و خودکارآمدی نشان نداد. استیونس (۱۹۷۳) نیز دریافت که افراد سرسخت و مستقل، در به دست آوردن شغل بسیار موفق هستند و در مقابل افراد وابسته و حساس که رفتار متفعلی دارند و تأثیر پذیرفته از باورهای غیرمنطقی هستند، در رسیدن به کار با شکست مواجه می‌شوند.

الو و بانکس (۱۹۸۵) نیز در بررسی رفتار کاریابی جوانان انگلستان به این نتیجه رسیدند که باورها و نگرش افراد نسبت به کاریابی افزون بر ارزشی که به کار می‌دهد، می‌تواند همه رفتارهای کاریابی را پیش‌بینی کند. هیون (۱۹۹۵) نیز در مطالعه‌ای راهبردهای کاریابی دانش‌آموزان دیپرستانی استرالیا را بررسی کرد و به این نتیجه رسید که دختران نسبت به پسران در کاریابی نیاز به حمایت بیشتری دارند. علاوه بر این باورهای اخلاقی در مورد کار و ارزش دادن به کار بر راهبردهای خودتلاشگری افراد تأثیر می‌گذارد.

با توجه به پژوهش‌های انجام شده در کشورهای مختلف می‌توان گفت باورها و افکار خودکارآمدی، نقش مهمی در تصمیم‌گیری شغلی و پیش‌بینی رفتار کاریابی دارند، یعنی اشخاصی که در مورد کاریابی باورهای منفی کمتری دارند و از سطح خودکارآمدی بالایی برخوردارند فعالیتهای بیشتری برای رسیدن به شغل دلخواه خود انجام می‌دهند. این امر نتایج استخدام و کاریابی موفق را پیش‌بینی می‌کند. از آنجاکه در کشور ما هیچ مطالعه‌ای در این زمینه انجام نشده و باور بیشتر افراد بیکار را کمبود فرصت‌های شغلی تشکیل می‌دهد، هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه بین باورها، خودکارآمدی کاریابی و رفتار کاریابی زنان بیکار شهرکرد است. رابطه این دو متغیر با رفتار کاریابی تعیین خواهد کرد که خودکارآمدی و باورها چه نقشی در رفتار کاریابی خواهند داشت،

چراکه رفتار کاریابی فعال منجر به استخدام زودتر افراد بیکار خواهد شد. برای دستیابی به این هدف فرضیه‌های زیر طرح شد:

- ۱- خودکارآمدی کاریابی، رفتار کاریابی زنان بیکار را پیش‌بینی می‌کند.
- ۲- باورهای کاریابی، رفتار کاریابی زنان بیکار را پیش‌بینی می‌کند.

روش

روش پژوهش توصیفی و از نوع مطالعه همبستگی بوده است.
جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این پژوهش کلیه زنان بیکار عضو هلال احمر شهرکرد بودند. پس از تهیه فهرستی از زنان بیکار، ۷۰ نفر از آنها به شیوه تصادفی ساده به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند و مورد ارزیابی قرار گرفتند.

ابزار اندازه‌گیری

برای اندازه‌گیری، از پرسشنامه رفتار کاریابی، خودکارآمدی کاریابی و باورهای کاریابی (عابدی و صالحی، ۱۳۸۴) استفاده شده است. مقیاس رفتار کاریابی شامل ۱۹ سؤال با گزینه‌های بلی و خیر و نمره گذاری آن به صورت ۱ و ۰ است که حداقل نمره فرد در آن برابر با صفر و حداکثر نمره برابر با ۱۹ می‌باشد. این مقیاس انواع فعالیتهای کاریابی اعم از مراجعه به مراکز، تهیه کارنامه، مصاحبه، مطالعه، مشورت و مراجعه به اینترنت و فعالیتهایی از این قبیل را اندازه‌گیری می‌کند. مقیاس در جامعه مورد نظر روی ۷۰ نفر از زنان بیکار شهرکرد اجرا شد و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ ۰/۷۸ محاسبه گردید. روایی محتوایی آزمون نیز به تأیید ۵ متخصص در حوزه علوم رفتاری رسید.

مقیاس باورهای کاریابی نیز شامل ۱۳ سؤال است که هر سؤال ۵ گزینه با نمره‌های ۱ تا ۵ دارد. کاملاً موافق = ۵، موافق = ۴، به طور متوسط موافق = ۳، مخالف = ۲، کاملاً مخالف = ۱. این مقایسه باورهای مثبت و منفی کاریابی مثل «کار پیدا کردن به نلاش فرد بستگی دارد» و «داشتن آشنا در ادارات شناس کاریابی را بالا می‌برد» را می‌سنجد که در این پژوهش، نمره فرد برابر با نمره مربوط به باورهای مثبت کاریابی است. نمره بالا به معنای باور مثبت فرد در مورد کاریابی است. حداقل نمره در این آزمون ۱۳ و حداکثر نمره برابر با ۶۵ است. پایایی آزمون در جامعه مورد نظر، از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۱ محاسبه شد. روایی محتوایی آزمون نیز به تأیید ۵ متخصص رسید.

مقیاس خودکارآمدی کاریابی هم شامل ۱۰ سؤال است که هر سؤال ۵ گزینه با نمره‌های ۱ تا ۵ دارد. این مقیاس اعتماد به تواناییها و شایستگی‌های افراد در کاریابی را می‌سنجد. نمره بالا در این آزمون به معنای خودکارآمدی بالا در کاریابی است (حداکثر ۵۰ و حداقل ۱۰). نمره گذاری این آزمون از راست به چپ می‌باشد. گزینه‌های کاملاً موافق نمره ۵، موافق نمره ۴، به طور متوسط موافق نمره ۳، مخالف نمره ۲ و کاملاً مخالف نمره ۱ می‌گیرند. پایابی آزمون در جامعه موردنظر، از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۹ محاسبه شد. روایی محتوای این مقیاس را نیز ۵ متخصص در حوزه علوم رفتاری تأیید کردد.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری SPSS استفاده شده است. روش آماری مورد استفاده در این پژوهش شامل آمار توصیفی نظیر میانگین، انحراف معیار و از ضریب همبستگی و رگرسیون چندمتغیره نیز برای بررسی فرضیه‌ها استفاده شده است.

نتایج

جدول ۱ شاخص‌های توصیفی (میانگین و انحراف معیار) رفتار کاریابی، باورها و خودکارآمدی کاریابی را نشان می‌دهد. همانگونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود میانگین نمرات رفتار کاریابی گروه ۱۱/۶۲، میانگین نمرات باورها ۴۹/۷۱ و میانگین نمرات خودکارآمدی ۳۴/۵ است.

جدول ۱- میانگین و انحراف معیار نمرات رفتار کاریابی،
باورها و خودکارآمدی کاریابی

نام	تعداد	میانگین	انحراف معیار
رفتار کاریابی	۷۰	۱۱/۶۲	۳/۸
خودکارآمدی کاریابی	۷۰	۴۹/۷۱	۱۲/۱۶
باورهای کاریابی	۷۰	۳۴/۵	۷/۲۱

جدول ۲ همبستگی بین رفتارکاریابی و باورها و خودکارآمدی کاریابی را نشان می‌دهد. همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود بین رفتارکاریابی و خودکارآمدی همبستگی مثبت معنادار و در مورد باورها همبستگی منفی معنادار وجود دارد.

جدول ۲- همبستگی بین رفتارکاریابی و باورها و خودکارآمدی کاریابی

	معناداری	۷۰	۷۰	میانگین	تعداد
رفتارکاریابی	۰/۰۶	-۰/۲۳	-۰	خودکارآمدی	
معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۲	۷۰	میانگین	

در ضمن برای تعیین رابطه بین رفتارکاریابی و باورها و خودکارآمدی، از تحلیل رگرسیون چندمتغیره نیز استفاده شد. نتیجه کلی رگرسیون چندمتغیره (جدول ۳) نشان می‌دهد که رابطه بین خودکارآمدی کاریابی و رفتارکاریابی معنادار است.

جدول ۳- نتیجه کلی رگرسیون چندمتغیره در مورد رابطه رفتارکاریابی با باورها و خودکارآمدی

	کل	۱۰۲۶/۳۴	۶۹	باقی‌مانده	۶۶۳/۶۵	۶۷	۹/۹	فرافوایی	درجه آزادی	مجموع مجذورات	رگرسیون
۰/۰۰۰	۱۸/۳۰	۱۸۱/۳۴	۲	۳۶۲/۶۸							

در مرحله بعد از آزمون تحلیل رگرسیون به روش گام به گام استفاده شد تا معلوم شود سهم این دو متغیر (باورها و خودکارآمدی) در رفتارکاریابی چگونه است؟ در این روش متغیر باورها از معادله خارج شد و مشخص شد خودکارآمدی ۳۲ درصد از واپریانس رفتارکاریابی را معین می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج این پژوهش در بین زنان بیکار شهرکرد نشان داد که بین خودکارآمدی کاریابی و رفتار کاریابی رابطه معناداری وجود دارد و خودکارآمدی کاریابی، رفتار کاریابی را پیش‌بینی می‌کند. این در حالی است که بین باورها و رفتار کاریابی رابطه مثبتی وجود ندارد یعنی باورهای مثبت‌تر نسبت به کاریابی بر رفتار کاریابی افراد تأثیر نمی‌گذارد. در واقع افرادی که از خودکارآمدی بالاتری برخوردارند به تواناییهای خود در کاریابی و یافتن شغل مناسب اطمینان دارند و می‌دانند با تلاش خود می‌توانند شغلی مناسب پیدا کنند. همچنین این افراد خود را متقادع می‌کنند تا برای کاریابی به جاهای مختلف سر برزند و از خلاقیت خود برای جست‌وجو استفاده کنند، در نتیجه شدت جست‌وجوی خود را بیشتر کرده، بدین ترتیب احتمال کاریابی خود را افزایش می‌دهند. براساس آنچه گفته شد می‌توان گفت که افراد بیکار برای اینکه در کاریابی موفق شوند باید خودکارآمدی بالایی داشته باشند که این امر ممکن است در آموزشها و جریان مشاوره شغلی مورد توجه قرار گیرد. در مورد رابطه رفتار کاریابی و باورهای کاریابی همبستگی منفی است که این نتیجه با پژوهش‌های گذشته هماهنگ نیست. بنابراین پیشنهاد می‌شود در این زمینه پژوهش‌های بیشتری انجام شود.

به طور کلی یافته‌های این پژوهش در زمینه رابطه رفتار کاریابی با خودکارآمدی با کارهای الیس و تیلر (۱۹۸۳)، ایدن و آورام (۱۹۹۳)، کانفر و هولین (۱۹۹۸)، ساکس و آشفورس (۱۹۹۹)، ساکس و آشفورس (۲۰۰۰)، کانفر و همکاران (۲۰۰۱)، ایدن و همکاران (۲۰۰۴)، ساکس (۲۰۰۵)، کت و همکاران (۲۰۰۵) مطابقت دارد.

بنابراین با توجه به رابطه رفتار کاریابی و خودکارآمدی پیشنهاد می‌شود در طی جریان مشاوره شغلی به صورت فردی و گروهی به افراد بیکار آموزش داده شود تا سطح خودکارآمدی خود را بالا برد، در جریان کاریابی موفق قرار گیرند. افراد بیکار نیز می‌توانند با در نظر گرفتن تواناییهای خود و حذف عوامل منفی شدت جست‌وجو را افزایش داده، به جای آنکه متظر سمت‌های خالی بمانند، خود به صورت فعالتری در جست‌وجوی فرصت‌های شغلی بر آیند. برای حصول این نتیجه می‌توان گفت معمولاً باورهای خودکارآمدی از چهار منبع برداشت می‌شوند که افراد با در نظر گرفتن هر یک از این منابع می‌توانند خود را ارزیابی کنند. این منابع عبارت‌اند از (بندورا، ۱۹۸۶ به نقل از شماعی‌زاده، ۱۳۸۴):

- ۱- تجربه‌های گذشته: مهمترین منبع، تعبیری است که افراد از تجربه‌های پیشین خود دارند. افراد در فعالیتها و کارها درگیر می‌شوند، سپس نتایج فعالیتها خود را تعبیر می‌کنند و از این تعبیر باورهای خود را درباره ظرفیت و توان خود گسترش می‌دهند و با این باورها درگیر فعالیتها بعدی می‌شوند و مطابق آن باورهای دیگری را ایجاد می‌کنند.
- ۲- تجارب جانشینی: اشخاص از طریق مشاهده کارهایی که دیگران انجام می‌دهند نیز باورهای خودکارآمدی خود را شکل می‌دهند. این منبع اطلاعاتی (تجارب جانشینی) ضعیفتر از تجربه‌های گذشته به ایجاد باورهای خودکارآمدی کمک می‌کند. اگر نمونه‌هایی که از آنها آموزش می‌گیریم کارها را به شیوه بهتری انجام دهنند، کارآمدی افزایش خواهد یافت.
- ۳- ترغیب اجتماعی: افراد همچنین با ترغیب‌هایی که از دیگران دریافت می‌کنند باورهای خودکارآمدی خود را گسترش می‌دهند. این ترغیب‌ها در واقع قضاوت‌های کلامی دیگران است که نقش مهمی در رشد باورهای درونی افراد بازی می‌کنند.
- ۴- برانگیختگی هیجانی: حالات هیجانی و جسمی مثل اضطراب، تنفس، برانگیختگی و حالات خلقی اطلاعاتی را درباره باورهای کارآمدی ایجاد می‌کنند. افراد می‌توانند درجه شایستگی خود را با حالات هیجانی که به هنگام انجام یک کار تجربه می‌کنند، ارزیابی کنند.

منابع

شفیع‌آبادی، عبدالله. (۱۳۷۵)، راهنمایی و مشاوره شغلی و نظریه‌های انتخاب شغل، تهران، انتشارات رشد.

شماعی‌زاده، مرضیه. (۱۳۸۴)، «بررسی تأثیر مشاوره شغلی شناختی اجتماعی بر افزایش خودکارآمدی کارآفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.

عابدی، محمدرضا و رضوان صالحی. (۱۳۸۴)، ساخت و بررسی روایی و پایایی پرسشنامه رفتار کاریابی، خودکارآمدی و باورهای کاریابی، (چاپ نشده).

مصحف، هایده. (۱۳۸۴)، «بررسی تأثیر مشاوره شغلی یادگیری اجتماعی کرامبولتز بر افزایش نگرش و رفتار کارآفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.

- AGZEN, I. & FISHBEIN, M. (1975). *Belief, attitudes, intention and behavior*. USA: Wesley publishing company, INC.
- ARULMANI, G. & ARULMANI, S.N. (2004). *Career cunselling*. New Delhi: Tat Mcgraw-Hill Companies.
- COTE, S., SAKS, A.M. & ZIKIC, J. (2005). Trait affect and outcomes. *Journal of vocational behavior*, xx, xxx-xxx.
- EDEN, D. & AVIRAM, A. (1993). Self efficacy training to spee job search reemployment: Helping people to themselves, *Journal of applied psychology*, 78, 352-360.
- EDWIN, A.J., HOOFT, V., BORN, M., TARIS, R.W. & FLIER, H.V. (2004). Bridging the gap between intentions and behavior. *Journal of vocational behavior*, 66, 238-256.
- ELLIS, R.A. & TAYLOR, M.S. (1983). Role of self-esteem within the job search process. *Journal of applied psychology*, 68. 632-340.
- HEAVEN, P.C. (1995). Job-search strategies among teenagers attributions, work beliefs, and gender. *Journal of adolescence*, 18, 217-228.
- HOOFT, V., BORN, M., TARIS, T.W. & FLIER, H. (2004). Job search and the theory of planned behavior: minority-majority group differences in the netherlands. *Journal of vocational behavior*, 65, 366-390.
- KANFER, R. & HULIN, C.L. (1998). Individual differences in successful job searches following lay-off. *personnel psychology*, 38, 835-847.
- KANFER, R., WANBERG, C.R. & KANTROWITZ, T.M. (2001). Job search and employment: A Personality-Motivational analysis and meta-analytic review. *Journal of applied psychology*, 5, 837-855.
- SAKS, A.M. & ASHFORTH, B.E. (1999). Effects of individual differences and job search behaviors on the employment status of recent university graduates. *Journal of vocational behavior*, 54, 335-349.

- SAKS, A.M. & ASHFORTH, B.E. (2000). Change in job search behaviors and employment outcomes. *Journal of vocational behavior*, 56, 277-287.
- SAKE, A.M. (2005). Multiple predictors and criteria of job sea success. *Journal of vocational behavior*, xx, xxx-xxx.
- STEVENS, N.D. (1973). Job-seeking behavior: A segment vocational development. *Journal of vocational behavior*, 3, page 20.
- ULLAH, P. & BANKS, M. (1985). Youth unemployment and labour market withdrawal. *Journal of economic psycholoay*, 6, 51-64.

وصول: ۸۴/۱۰/۲۵
پذیرش: ۸۵/۳/۲۱

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
برگال جامع علوم انسانی